

LÓGIA ÉS

FILLO

Ajkay Alinka § Almási Gábor § Bajáki Rita § Balázs-Hajdu Péter § Baricz Ágnes § Bartók István § Békés Enikő § Bene Sándor § Bogár Judit § Bognár Péter § Czibula Katalin § Cziczka Katalin § Csörsz Rumen István § Demeter Júlia § Demeter Zsuzsa § Dobozy Nóra § Ekler Péter § Fazekas Sándor § Ferenczi Ilona § Garadnai Erika § Gedeon Magdolna § H. Hubert Gabriella § Hargittay Emil § Heltai János § Hevesi Andrea § Horváth Iván § Imre Mihály § Kecskeméti Gábor § Kiss Farkas Gábor § Lauf Judit § Lovas Borbála § Maczák Ibolya § Máté Ágnes § Maurer Zsuzsanna § Oláh Szabolcs § P. Vásárhelyi Judit § Péntes Tiborc Szabolcs § Petrőczy Éva § Pintér Márta Zsuzsanna § Ritoókné Szalay Ágnes § Simon József § Sinka Zsófia § Sörös Borbála § Szabó András § Szabó András Péter § Szegedi Eszter § Szelestei N. László § Szögedi Gabriella § Szörényi László § Tasi Réka § Terbe Erika § Tóth Zsombor § Vadai István § Vámos Hanna § Vladár Zsuzsa § Voigt Vilmos § Zászkaliczky Márton § Zsoldos-Demjén Anetta ☞

GIA
LOGIA

TEXTOL

A RÉGI MAGYAR IRODALOMBAN

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZET
RENEZÁNSZ OSZTÁLY

1118 Budapest, Ménesi út 11–13.

☞ <http://www.iti.mta.hu> ✉ terez@iti.mta.hu

MISKOLCI EGYETEM
MAGYAR NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZET
3515 Miskolc-Egyetemváros

☞ <http://magyarszak.uni-miskolc.hu> ✉ konferencia2011@gmail.com

Filológia és textológia a régi magyar irodalomban

Tudományos konferencia

Miskolc, 2011. május 25–28.

A konferenciát rendező

a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének (MTA ITI)
Reneszánsz Osztálya (Budapest),

a Miskolci Egyetem (ME) Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete,

a Miskolci Egyetem Irodalomtudományi Doktori Iskolája,

a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottságának
Nyelv- és Irodalomtudományi Szakbizottsága,

a Magyar Tudományos Akadémia I. Osztályának Textológiai Munkabizottsága,

együttműködésben

az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE, Budapest),

a Szegedi Tudományegyetem (SZTE),

a Debreceni Egyetem (DE),

a Pécsi Tudományegyetem (PTE),

a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE, Budapest) és

a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE, Piliscsaba)

bölcsészettudományi karainak régi magyar irodalomtörténeti műhelyeivel
(intézeteivel, tanszékeivel, doktori programjaival)

Előkészítő bizottság

Jankovics József (Budapest, MTA ITI) elnök

Kecskeméti Gábor (Budapest, MTA ITI – Miskolc, ME) tudományos titkár

Sántha Teréz (Budapest, MTA ITI) szervezőtitkár

Czira Ferencné (Budapest, MTA ITI) gazdasági vezető

Bitskey István (Debrecen, DE)

Font Zsuzsanna (Szeged, SZTE)

Hargittay Emil (Piliscsaba, PPKE)

Jankovits László (Pécs, PTE)

Orlovsky Géza (Budapest, ELTE)

Szabó András (Budapest, KRE)

A konferencia támogatói

Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottsága
Miskolci Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézete
és Irodalomtudományi Doktori Iskolája
Universitas Kiadó

A konferencia színhelye

a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Területi Bizottságának székháza
(3530 Miskolc, Erzsébet tér 3.)

A konferencia honlapja:
<http://magyarszak.uni-miskolc.hu/hirek/filologia-es-textologia.html>
e-mail-címe: konferencia2011@gmail.com

Regisztráció: 2011. május 25-én 13 és 16 óra között

A konferencia programja

Május 25., szerda

16.00 Megnyitó

16.20 Első ülés

Elnök: Jankovics József

- 16.20 Kecskeméti Gábor (MTA ITI–ME): *Filológia és textológia a régi magyar irodalomban*
- 17.20 Ritoókné Szalay Ágnes: *Juhász László és a Bibliotheca*
- 17.50 Vita
- 18.20 **A Klanczay-díj átadása,**
a laudációt mondja Jankovics József

19.30 Fogadás

Május 26., csütörtök

9.00 Második ülés

Elnök: Jankovits László / Imre Mihály

- 9.00 Máté Ágnes (SZTE): *Hiányzó (?) kritikai kiadás (?)*: Enea Silvio Piccolomini és A két szerelmes története
- 9.20 Vámos Hanna (SZTE): *Pesti Gábor állatmeséinek forrásai*
- 9.30 Békés Enikő (MTA ITI): *Humanista filológia vs. scientia sexualis: Egy szövegkiadás eszmetörténeti tanulságai*
- 9.50 Cziczka Katalin (KRE): *A Schesaeus szövegkiadások száalai*
- 10.00 Bartók István (MTA ITI–PTE): *Egyazon mű sok különböző szövege: Leonhard Culmann latin grammatikájának hazai kiadásai*
- 10.20 Vita
- 10.40 Kávészünet
- 11.00 Almási Gábor – Kiss Farkas Gábor (ELTE): *Zsámboky és a filológia*
- 11.20 Maurer Zsuzsanna (MTA ITI): *Nicasius Ellebodus fordítói programja és munkamódszere: a Poetica-parafrázis*
- 11.40 Ekler Péter (Budapest, Országos Széchényi Könyvtár): *Georg Henisch (1549–1618), görög és latin auktorok közreadója*
- 12.00 Szabó András (KRE): *Thoraconymus Mátyás leveleskönyve/formuláriuma mint tankönyv*
- 12.20 Vita
- 13.00 **Könyvbemutató**
- *Bibliotheca et Universitas: Tanulmányok a hatvanéves Heltai János tiszteletére*, szerk. KECSKEMÉTI Gábor, TASI Réka, Miskolc, Miskolci Egyetem BTK Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, 2011, 449 l.
 - A miskolci egyetemi acta közelmúltban megjelent köteteiből: *Tanulmányok Kelemen Didák tiszteletére*, 2008; *A Szapolyaiak a magyar történelemben – Erdély története a 15–17. században*, 2008; *Reneszánsz tanulmányok*, 2009; *Az utazó tekintete: A transzkulturális létállapot és a szöveg*, 2010.

13.15–15.00 Ebédszünet

15.00 Harmadik ülés

Elnök: Horváth Iván / Heltai János

- 15.00 Szegedi Eszter (ELTE): *Balassi Bálint, Castelletti Amarillijének fordítója*
15.20 Bene Sándor (MTA ITI–KRE): „...*instar apum scripta saltem delibant*”
(*Rimay János Justus Lipsiushoz írott levelének értelmezése és értelmezés-története*)
15.40 Sinka Zsófia (SZTE): *Adalékok a Balassi–Rimay-szöveghagyományhoz*
16.00 Sörös Borbála (SZTE): *Rimay-szótár*
16.20 Vita
- 16.40 Kávészünet
- 17.00 Gedeon Magdolna (ME): *Római jogi fogalmak jelentésmódosulása a középkori magyar jogban*
17.20 Zászkaliczky Márton (Budapest, Central European University): „*Vim vi repellere licet*”: *Filológia és eszmetörténet egymásrataltságának tanulmányai egy római jogi formula magyarországi recepciójának vizsgálata során* (*Werbőczy, Bornemisza, Bocskai, Pécseli Király, Pázmány*)
17.40 Voigt Vilmos (ELTE): *Vannak-e „rég magyar textológiai” problémák a mai magyar folklórsztytikában?*
18.00 Dobozy Nóra (ELTE): *A magyar vonatkozású álmoskönyvek*
18.10 Vita

19.45 Látogatás a diósgyőri várban

Május 27., péntek

9.00 Negyedik ülés

Elnök: Hargittay Emil / Font Zsuzsanna

- 9.00 Baricz Ágnes (DE): *Az első magyar Perkins-fordítás: Suri Orvos Mihály 1602-es Catholicus reformatus-fordítása*
- 9.20 Fazekas Sándor (Kaposvári Egyetem): *Prágai András: Fejedelmeknek serkentő órája (Bártfa, 1628)*
- 9.40 Petróczi Éva (KRE): *Aki vizet prédikált és bort ivott: Mikolai Hegedűs János, egy teológus-fordító-grammatikus a 17. századból*
- 10.00 Szelestei N. László (PPKE): *Az áhítati irodalom fordításának néhány jellegzetességéről*
- 10.20 Vita
- 10.40 Kávészünet
- 11.00 Ferenczi Ilona (Budapest, MTA Zenetudományi Intézet): *Csát – Sárospatak – Budapest – Nyizsnyij Novgorod – Sárospatak: Egy hányatott sorsú graduál kiadása elé*
- 11.20 H. Hubert Gabriella (Budapest, Evangélikus Országos Könyvtár): *Fordítói elvek a 17. századi gyülekezeti énekköltészetben*
- 11.40 Balázs-Hajdu Péter (PTE) – Bognár Péter (ELTE) – Hevesi Andrea (SZTE) – Sinka Zsófia (SZTE): *A 17. századi régi magyar vers repertórium*
- 12.10 Demeter Zsuzsa (Kolozsvár, Babeş–Bolyai Tudományegyetem): *Kovácsnai Sándor Gyöngyösi-kommentárjának forrásai*
- 12.30 Vita

13.10–15.00 Ebédészünet

15.00 Ötödik ülés

Elnök: Bitskey István / Szelestei N. László

- 15.00 Hargittay Emil (PPKE): *A Pázmány kritikai kiadás*
15.20 Ajkay Alinka (PPKE): *Pázmány Péter: Tíz bizonyság*
Bajáki Rita (PPKE): *Pázmány Imádságos könyvének kritikai kiadása: A szövegkritika*
Bogár Judit (PPKE): *Pázmány Imádságos könyvének kritikai kiadása: A tárgyi jegyzetelés viszontagságai*
16.00 Vita
16.20 Kávészünet
16.40 Vadai István (SZTE): *Szövegkritika-kritika*
17.00 Vladár Zsuzsa (ELTE): *Corpus Grammaticorum Novum*
17.20 Terbe Erika (ELTE): *Forráskiadás – nyelvész szemmel*
17.40 Horváth Iván (ELTE): *A textológia integrált modellje*
18.00 Zsoldos-Demjén Anetta (ME): *Digitális szövegrögzítés TEI irányelvek alapján*
18.20 Vita

20.00 Hangverseny

Bemutatkozik a miskolci fiatalok **L'abbraccio della Musica** kamarazenekara,
művészeti vezető: Szurasenkó Dániel

- Műsoron: Johann Pachelbel: Canon in d minor
Antonio Vivaldi: Concerto in d minor RV566
Antonio Vivaldi: Concerto in a minor RV108
Marco Uccellini: Aria sopra „La Bergamasca”
Antonio Vivaldi: Concerto in c minor RV118
Dario Castello: Sonata prima
Georg Friedrich Händel: Sonata in a minor
Antonio Vivaldi: Gloria RV589
Arcangelo Corelli: Concerto grosso op. 6 nr. 4
Francesco Geminiani: La Follia
Georg Philipp Telemann: Concerto in e minor TWV52:e1
Antonio Vivaldi: Concerto in g minor RV531

Május 28., szombat

9.00 Hatodik ülés

Elnök: Szabó András / Balázs Mihály

- 9.00 Oláh Szabolcs (DE): *Kifejezésmód és példaszerűség: Camerarius – Winshemius – Bornemisza*
- 9.20 Heltai János (ME – Budapest, Országos Széchényi Könyvtár): *A perikópák 16. századi szöveg hagyománya*
- 9.40 Simon József (SZTE): *Elég a mítoszokból! (Plut. de def. orac. 423A) A klasszikus görög irodalom premodern filológiája Enyedi György Explicationesében (1598)*
- 10.00 Lovas Borbála (ELTE): *Enyedi György prédikációi: Egy életmű újrahangolása*
- 10.10 Vita
- 10.40 Kávészünet
- 11.00 P. Vásárhelyi Judit (Budapest, Országos Széchényi Könyvtár): *Szenci Molnár Albert szövegkiadásai*
- 11.20 Imre Mihály (DE): *Szenci Molnár Albert Appendix de Idolo Lauretano című művének polemikus jelentése ikonográfiai-textuális és himnológiai értelmezésben*
- 11.40 Péntes Tiborc Szabolcs (KRE): *A szövegkiadó és szerkesztő Medgyesi Pál*
- 12.00 Szabó András Péter (MTA ITI): *Haller Gábor kézirat os loci communes-gyűjteménye*
- 12.20 Vita

13.00–15.00 Ebédészünet

15.00 Hetedik ülés

Elnök: Szörényi László / Kecskeméti Gábor

- 15.00 Tasi Réka (ME) – Szögedi Gabriella (DE): *Könnyek az örökkévalóságnak: Jeremias Drexel és Nyéki Vörös Mátyás*
- 15.20 Maczák Ibolya (PPKE): *Aranybánya a helyes olvasáshoz. Jeremias Drexel: Aurifodina*
- 15.40 Garadnai Erika (ME): *Idézéses technikai kérdések és intertextualitás a felsőmagyarországi hitvitában*
- 16.00 Lauf Judit (Budapest, MTA–Országos Széchényi Könyvtár Fragmenta Codicum Kutatócsoport): *Egy középkori nyelvemlék, a Piry-hártya kódexe ismeretlen szövegének felbukkanása a kegyességi irodalomban*
- 16.20 Vita
- 16.40 Kávészünet
- 17.00 Czibula Katalin (ELTE) – Demeter Júlia (ELTE) – Pintér Márta Zsuzsanna (Veszprémi Egyetem): *Az RMDE 18. századi sorozata és egyéb kiadások régi magyar drámaszövegekből*
- 17.30 Csörsz Rumen István (MTA ITI): *Kisbolygók nagy bolygása (A 18. századi magyar közköltészet kritikai kiadásáról)*
- 17.50 Tóth Zsombor (Kolozsvár, Babeş–Bolyai Tudományegyetem): *A szerző neve(...t): Manu propria szignatúra vs. szerzőség egy familiáris viszony textuális dimenzióiban*
- 18.10 Szörényi László (MTA ITI): *Asbóth János és a magyar bibliai hermeneutika*
- 18.30 Vita, a konferencia zárása

20.00 Záró társasvacsora

Aranykorona Étterem és Sétálópince
(3530 Miskolc, Kisavas Első sor 19–20.)

A konferencia résztvevői

Ajkay Alinka, Almási Gábor ¶ Bajáki Rita, Balázs Debóra, Balázs Mihály, Balázs Péter, Bali Dávid, Bán Izabella, Baricz Ágnes (Kolozsvár), Bartók István, Bartók Zsófia, Békés Enikő, Bellágh Rózsa, Bene Sándor, Bitskey István, Boda Miklós, Bódis Henriett, Bogár Judit, Bognár Péter, Brutovszky Gabriella (Nyitra) ¶ Constantinovits Milán, Czibula Katalin, Cziczka Katalin, Czira Ferencné ¶ Császtvay Tünde, Csörsz Rumen István ¶ Demeter Júlia, Demeter Zsuzsa (Kolozsvár), Dobozy Nóra ¶ Ekler Péter, Etlinger Mihály ¶ Fajt Anita, Fazakas Gergely, Fazekas Sándor, Ferenczi Ilona, Fónagy Krisztina, Font Zsuzsanna, Főfai Rita, Földes Zsuzsa ¶ Gál Emőke, Garadnai Erika, Gulyás Péter ¶ H. Kakucska Mária, Halász Kata, Hargittay Emil, Heltai János, Hencz Enikő, Hevesi Andrea, Honfi Zsófia, Horváth Csaba Péter, Horváth Iván, Hriczo Ágnes (Szlovákia), Hubert Gabriella, Hubert Ildikó ¶ Imre Mihály ¶ J. Újváry Zsuzsa, Jankovics József, Jankovits László ¶ Kasza Péter, Kecskeméti Gábor, Keserű Gizella, Kilián István, Kiss Farkas Gábor, Kiss Laura, Knapp Éva, Kocsis Viktória, Kottes Anikó, Kozelka Henriett, Kökényesi Nikoletta, Kőszeghy Péter, Kulcsár Péter ¶ Laczkó András, Lakfalviné Szögedi Gabriella, Landi Valentin, Latzkovits Miklós, Lázár István, Lengyel Réka, Lovas Borbála ¶ Maczák Ibolya, Maczelka Csaba, Mándity Zorán, Markó Anita, Máté Ágnes, Maurer Zsuzsa, Mohácsi Balázs, Móré Tünde ¶ N. Lauf Judit, Nagy Imre ¶ Oláh Szabolcs ¶ P. Vásárhelyi Judit, Paál Balázs, Pafkó Tamás, Pajorin Klára, Pálffy Eszter, Pap Balázs, Parádi Andrea, Péntes Tiborc Szabolcs, Pesti Brigitta, Petrőczy Éva, Pintér Márta Zsuzsanna, Poór Dávid ¶ Ritoókné Szalay Ágnes ¶ Sántha Teréz, Schellmann Zsófia, Simon József, Sinka Zsófia, Sörös Borbála, Stauder Mária ¶ Szabó András, Szabó András Péter, Szabó Nikolett, Szamkó Eszter, Száraz Orsolya, Szatmári Áron, Szegedi Eszter, Széles Ágnes, Szelestei N. László, Szentmártoni Szabó Géza, Szilágyi Emőke Rita, Szörényi László ¶ Takács József, Takáts Tamás, Tarapcsák Ilona, Tasi Réka, Terbe Erika, Tornai Katinka, Túri Tamás, Tüskés Gábor ¶ Újlaki Nagy Réka, Urbán Péter, Utasi Csilla (Újvidék) ¶ Ünnepe Nóra ¶ Vadai István, Vámos Hanna, Varga Réka, Vass Éva Tünde, Viktor Réka, Vladár Zsuzsa, Voigt Vilmos ¶ Zászkaliczky Márton ¶ Zsoldos-Demjén Anetta ¶

dò exorientia, sidera, Abrahamum Bibranum, Abrah. Colbingerum, Adamum Theodorum Siberum, Æmilium Rosendalium, Andream Paulli, Andr. VVilkium, Andream Schottum, Antonium Velferum, Arnoldum Buchelium, Aufonium Popmam, Bernardum Prætorium, Carolum Labbæum, cum pari indolis fratre, Claudium Daufqueium, Cl. Salmasium, Carolum Pascaliū, Carolum Paulli, Casparum Barthium, Casp. Conradum, Casp. Facium, Casp. Gevarum, Casp. Dornavium, Casp. Metzradium, Christianum Becmanum, Christophorum Justellum, Cornelium Dalium, Corn. Martinium, Curtium Pichenam, Danielelem Bucretium, Dan. Heinsum, Dan. Heremitā, Davidem Hœschelium, Desiderium Heraldum, Dionysium Gotofredum, Dion. Petavium, Eberhardum VVeihium, Eilardum Lubinum, Erasmmum Smidium, Erycium Puteanum, Franciscum Pithecum, Franciscum Sweertium, Fridericum Lindebrogium, Frid. Mollum, Frontonem Duczum, Gabrielem Rollenhagium, Georgium Michaelē Lingelshemium, Georg. Remum, Georg. Rudolphum Czedlitium, Georg. Schonaichium, Gerardum Vosium, Geverhardum Elmenhorstium, Henricum Meibomium, Henric. Savilium, Hern. Scultetum, Henr. VVottonum, Hieronymum Groslotium, Hugonem Grotium, Jacobum Augustum Thuanum, Jacobum Gilotium, Jac. Guitherium, Jac. Rosendalium, Jac. Sirmundum, Jac. Thesium, Janum Barvicium, Janum Lernutium, Joachimum Geraltoufium, Joach. Rudolfium, Joannem Barclaium, Joannem Brantium, Joan. Drusium, Joan. Matthæum VVacherum, Joan. Meursium, Joan. Mylnerum, Joan. Ifacium Pontanum, Joan. Posselium, Joan. Rodenburgium, Joan. Seufsium, Joan. Simonium, Joan. VVeitzium, Joan. VVouverium, Isaacum Memmiū, Isaacum Nicolaum Nevelettum, Julium Cæsarem Bulengerium, Iulium Salinerium, Justum Zinzerlingum, Lambertum Burchium, Laurentium Pignorium, Ludovicum Camerarium, Matthæū Raderum, Matth. Sladum, Meliorem Laubanum, Michaelē Piccartum, Mich. Verhagium, Mich. Virdungium, Nicolaūm Bûrghausium, Nicol. Cromholtium, Nicol. Hœnelium, Nicol. Rhedingerum, Nicol. Rigaltium, Petr. Bertiūm, Petr. Brederodiū, Petr. Cunæum, Petr. Matthæum, Petr. Plancium, Petr. Puteanum, cum paris elegantia germano, Petr. Regemortetum, Petr. Scriverium, Philippum Berterium, Philip. Camerarium, Phil. Jacobum Mauffacum, Radulphum Fornerium, Richardum Hœmelium, Robertum Cottonum, Rudolphum Goclenium, Rumoldum Høgerbetium, Scævola Sammarthanum, Scipionem Gentilem, Sethum Calvisium, Sigismundum Bûrghausium, Simonem Bruelmanum, Simonem Simonium, Simonem Ulricū Pistoris, Simonem Toelmannum, Theodorum Canterum, Theodor. Marcilium, Theod. Sitzmanū, Thomam Dempsterum, Thomam Erpenium, Thomam Jamesium, Tobiam Scultetū, Ubbonem Emmium, Vincentium Contarenum, Volradum Pleffenium, &c. à vobis ô

Felelős szerkesztő: Kecskeméti Gábor
 Felelős kiadó: az Universitas Kiadó igazgatója

Készült a MondAt Kft. nyomdájában